

26. Một hộp chứa 11 viên bi được đánh số từ 1 đến 11. Chọn 6 viên bi một cách ngẫu nhiên rồi cộng các số trên 6 bi được rút ra với nhau. Tính xác suất để kết quả thu được là số lẻ.

LỜI GIẢI

Gọi H là biến cố "kết quả thu được là số lẻ". H xảy ra khi một trong các biến cố sau xảy ra :

Biến cố A: "1 viên bi mang thứ tự số lẻ và 5 bi mang thứ tự số chẵn".

Biến cố B: "3 viên bi mang thứ tự số lẻ và 3 bi mang thứ tự số chẵn".

Biến cố C: "5 viên bi mang thứ tự số lẻ và 1 bi mang thứ tự số chẵn".

Trong 11 viên bi có 6 viên bi mang thứ tự số lẻ {1,3,5,7,9,11}, và 5 viên bi có số thứ tự chẵn {2,4,6,8,10}.

$$\text{Từ đó suy ra } P(A) = \frac{C_6^1 \cdot C_5^5}{C_{11}^6} = \frac{6}{462}, P(B) = \frac{C_6^3 \cdot C_5^3}{C_{11}^6} = \frac{200}{462}, P(C) = \frac{C_6^5 \cdot C_5^1}{C_{11}^6} = \frac{30}{462}$$

Vì A, B, C là các biến cố xung khắc nên :

$$P(H) = P(A) + P(B) + P(C) = \frac{6}{462} + \frac{200}{462} + \frac{30}{462} = \frac{118}{231}$$

Từ 1 hộp chứa 4 bi xanh, 3 bi đỏ, 2 bi vàng, lấy ngẫu nhiên 2 bi. Tính xác suất các biến cố.

a) A: " hai bi cùng màu xanh".

b) B: " hai bi cùng màu đỏ".

c) C: " hai bi cùng màu".

d) D: " hai bi khác màu".

LỜI GIẢI

Chọn ngẫu nhiên 2 viên bi trong 9 viên bi có C_9^2 cách chọn. Vậy $n(\Omega) = C_9^2$.

Biến cố A: " Hai viên bi được chọn cùng màu xanh". Số trường hợp thuận lợi cho A là: $n(A) = C_4^2$. Vậy

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{C_4^2}{C_9^2} = \frac{1}{6}.$$

Biến cố B: " Hai viên bi được chọn cùng màu đỏ". Số trường hợp thuận lợi cho B là: $n(B) = C_3^2$. Vậy

$$P(B) = \frac{n(B)}{n(\Omega)} = \frac{C_3^2}{C_9^2} = \frac{1}{2}.$$

Biến cố C: " Hai viên bi được chọn cùng màu". Số trường hợp thuận lợi cho C:

Trường hợp 1: Hai viên bi đều màu xanh, có C_4^2 cách.

Trường hợp 2: Hai bi đều màu đỏ, có C_3^2 cách.

Trường hợp 3: Hai bi đều màu vàng, có C_2^2 cách.

Ta có ba trường hợp này xung khắc với nhau từng đôi một nên:

$$n(C) = C_4^2 + C_3^2 + C_2^2 = 10 \text{ cách. } \Rightarrow P(C) = \frac{n(C)}{n(\Omega)} = \frac{10}{C_9^2} = \frac{5}{18}.$$

Biến cố D: " Hai viên bi được chọn khác màu". Số trường hợp thuận lợi cho D:

Trường hợp 1: Chọn được 1 bi xanh và một bi đỏ, có $C_4^1 \cdot C_3^1$ cách.

Trường hợp 2: Chọn được 1 bi xanh và 2 bi vàng, có $C_4^1 \cdot C_2^2$ cách.

Trường hợp 3: Chọn được 1 bi đỏ và 1 bi vàng, có $C_3^1 \cdot C_2^1$ cách.

Ta có 3 trường hợp này xung khắc với nhau từng đôi một nên:

$$n(D) = C_4^1 \cdot C_3^1 + C_3^1 \cdot C_2^1 + C_4^1 \cdot C_2^1. \text{ Vậy } P(D) = \frac{n(D)}{n(\Omega)} = \frac{26}{C_9^2} = \frac{13}{18}.$$

Một hộp có 6 bi đỏ; 5 bi xanh; 4 bi vàng

1). Có bao nhiêu cách chọn 4 bi sao cho:

A: Luôn luôn có bi vàng.   B: ít nhất 3 bi xanh.

C: Nhiều nhất 1 bi đỏ.   D: Không đủ 3 màu.

2) Chọn ngẫu nhiên 5 bi; tính xác suất biến cố:

A: Số bi xanh bằng số bi đỏ và đủ 3 màu.

B: Có đúng 2 bi xanh và ít nhất 2 bi vàng.

C: Có ít nhất một bi đỏ.

LỜI GIẢI

1)

a) Chọn 4 bi trong 15 viên bi, có C_{15}^4 cách chọn.

Chọn 4 bi trong 11 viên bi (6 bi đỏ và 5 bi xanh), có C_{11}^4 cách chọn.

Vậy có $C_{15}^4 - C_{11}^4 = 1035$ cách chọn 4 viên bi luôn có màu vàng.

b) Có các trường hợp sau xảy ra thỏa yêu cầu:

Trường hợp 1: Chọn 3 viên bi xanh, 1 viên bi còn lại trong 10 viên bi (gồm 6 đỏ và 4 vàng), có $C_5^3 \cdot C_{10}^1$ cách.

Trường hợp 2: Chọn cả 4 viên bi đều màu xanh, có C_5^4 cách.

Vậy có: $C_5^3 \cdot C_{10}^1 + C_5^4 = 105$ cách chọn thỏa yêu cầu đề.

c) Các trường hợp sau xảy ra:

Trường hợp 1: Không có bi đỏ, nghĩa là chọn 4 bi trong 9 bi (gồm 5 xanh và 4 vàng), có C_9^4 cách.

Trường hợp 2: 1 viên bi đỏ, 3 viên bi còn lại chọn trong 9 viên bi (gồm 5 xanh và 4 vàng), có $C_6^1 \cdot C_9^3$ cách.

Vậy có: $C_9^4 + C_6^1 \cdot C_9^3 = 630$ cách thỏa yêu cầu đề.

d) Chọn 4 viên bi bất kỳ trong 15 viên bi, có C_{15}^4 cách.

Các trường hợp chọn 4 viên bi có đủ cả ba màu:

Trường hợp 1: 2 đỏ, 1 xanh, 1 vàng, có $C_6^2 \cdot C_5^1 \cdot C_4^1$ cách.

Trường hợp 2: 1 đỏ, 2 xanh, 1 vàng, có $C_6^1 \cdot C_5^2 \cdot C_4^1$ cách.

Trường hợp 3: 1 đỏ, 1 xanh, 2 vàng, có $C_6^1 \cdot C_5^1 \cdot C_4^2$ cách.

Vậy có: $C_{15}^4 - (C_6^2 \cdot C_5^1 \cdot C_4^1 + C_6^1 \cdot C_5^2 \cdot C_4^1 + C_6^1 \cdot C_5^1 \cdot C_4^2) = 645$

2)

Chọn ngẫu nhiên 5 viên bi trong 15 viên bi, số cách chọn C_{15}^5 . Vậy không gian mẫu: $n(\Omega) = C_{15}^5$

a: Gọi biến cố A: "số bi xanh bằng số bi đỏ và có đủ 3 màu". Các trường hợp sau xảy ra thuận lợi cho A.

Trường hợp 1: Chọn được 1 xanh, 1 đỏ và 3 vàng, có $C_5^1 \cdot C_6^1 \cdot C_4^3$ cách.

Trường hợp 2: Chọn được 2 xanh, 2 đỏ và 1 vàng, có $C_5^2 \cdot C_6^2 \cdot C_4^1$ cách.

Vậy $n(A) = C_5^1 \cdot C_6^1 \cdot C_4^3 + C_5^2 \cdot C_6^2 \cdot C_4^1 = 720$ cách.

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{720}{C_{15}^5} = \frac{240}{1001}.$$

b) Gọi biến cố B: "Có đúng 2 bi xanh và ít nhất 2 bi vàng". Các trường hợp sau xảy ra thuận lợi cho A.

Trường hợp 1: Chọn được 2 bi xanh, 2 bi vàng và 1 bi đỏ, có $C_5^2 \cdot C_4^2 \cdot C_6^1$ cách.

Trường hợp 2: Chọn được 2 bi xanh và 3 bi vàng, có $C_5^2 \cdot C_4^3$ cách.

Ta có trường hợp 1 và trường hợp 2 xung khắc, nên

$$\Rightarrow n(B) = C_5^2 \cdot C_4^2 \cdot C_6^1 + C_5^2 \cdot C_4^3 = 400$$

$$\text{Vậy } P(B) = \frac{n(B)}{n(\Omega)} = \frac{400}{C_{15}^5} = \frac{400}{3003}.$$

c) Gọi biến cố C: "Chọn ít nhất được 1 bi màu đỏ".

$\Rightarrow$ Biến cố $\bar{C}$: "Chọn được 5 viên bi đều không có bi đỏ". Số trường hợp thuận lợi cho $\bar{C}$, C_9^5 cách. Vậy

$$P(C) = 1 - P(\bar{C}) = 1 - \frac{C_9^5}{C_{15}^5} = \frac{137}{143}.$$

Có 2 hộp: hộp 1 chứa 5 bi đỏ, 4 bi trắng; hộp 2 chứa 3 bi đỏ, 6 bi trắng.

1) Mỗi hộp chọn 1 bi; tính xác suất biến cố:

A: 2 bi màu đỏ   B: 2 bi cùng màu   C: 2 bi khác màu

2) Mỗi hộp chọn 2 bi; tính xác suất biến cố:

A: 3 bi trắng, 1 bi đỏ   C: 2 bi trắng, 2 bi đỏ   C: ít nhất 1 bi đỏ

3) Chọn 1 hộp rồi lấy 1 bi; tính xác suất biến cố

a: Lấy được 1 bi đỏ   b: Lấy được 1 bi trắng

4) Chọn 1 hộp rồi lấy 2 bi; tính xác suất biến cố

a: Chọn 2 bi khác màu   b: Chọn 2 bi màu trắng

LỜI GIẢI

1)

a: Gọi X là biến cố: "Lấy mỗi hộp 1 viên bi đều màu đỏ".

Gọi X_1 là biến cố: "Lấy được 1 bi màu đỏ ở hộp thứ nhất". Vậy $P(X_1) = \frac{C_5^1}{C_9^1}$

Gọi X_2 là biến cố: "Lấy được 1 bi màu đỏ ở hộp thứ 2". Vậy $P(X_2) = \frac{C_3^1}{C_9^1}$

Ta có biến cố X_1 và X_2 độc lập, nên: $P(X) = P(X_1)P(X_2) = \frac{C_5^1}{C_9^1} \cdot \frac{C_3^1}{C_9^1} = \frac{5}{27}$.

b) Gọi Y là biến cố: "Lấy mỗi hộp được 1 viên bi màu trắng".

Gọi Y_1 là biến cố: "Lấy được 1 viên bi màu trắng ở hộp thứ nhất". Vậy $P(Y_1) = \frac{C_4^1}{C_9^1}$.

Gọi Y_2 là biến cố: "Lấy được 1 bi màu trắng ở hộp thứ 2". Vậy $P(Y_2) = \frac{C_6^1}{C_9^1}$.

Ta có biến cố Y_1 và Y_2 độc lập với nhau nên $P(Y) = P(Y_1) \cdot P(Y_2) = \frac{C_4^1}{C_9^1} \cdot \frac{C_6^1}{C_9^1} = \frac{8}{27}$.

Gọi biến cố A: "Lấy được 2 viên bi cùng màu".

$$\Rightarrow P(A) = P(X) + P(Y) = \frac{5}{27} + \frac{8}{27} = \frac{13}{27}.$$

c) Gọi biến cố Z: "Mỗi hộp chọn 1 viên bi và hai bi lấy ra khác màu".

Có 2 trường hợp sau xảy ra thuận lợi cho biến cố Z.

Z_1 : “ Hộp thứ nhất lấy được 1 viên bi đỏ và hộp thứ 2 lấy được 1 viên bi màu trắng”.

$$P(Z_1) = \frac{C_5^1 \cdot C_6^1}{C_9^1 \cdot C_9^1} = \frac{10}{27}.$$

Biến cố Z_2 : “ Hộp thứ nhất lấy được 1 viên bi trắng và hộp thứ hai lấy được 1 viên bi màu đỏ”.

$$\Rightarrow P(Z_2) = \frac{C_4^1 \cdot C_3^1}{C_9^1 \cdot C_9^1} = \frac{4}{27}.$$

$$\text{Vậy } P(Z) = P(Z_1) + P(Z_2) = \frac{10}{27} + \frac{4}{27} = \frac{14}{27}.$$

2)

a: Gọi biến cố A: “ Chọn được 3 bi trắng”.

Gọi biến cố A_1 : “ Chọn 2 bi trắng hộp 1 và 1 bi trắng ở hộp thứ hai”.

$$\text{Ta có: } P(A_1) = \frac{C_4^2 \cdot C_6^1 \cdot C_3^1}{C_9^2 \cdot C_9^1} = \frac{1}{12}.$$

Gọi biến cố A_2 : “ Chọn được 1 bi trắng ở hộp 1 và 2 bi trắng ở hộp thứ hai”.

$$\text{Vậy } P(A_2) = \frac{C_4^1 \cdot C_5^1 \cdot C_6^2}{C_9^1 \cdot C_9^2} = \frac{25}{108}.$$

$$\text{Vì } A_1 \text{ và } A_2 \text{ là 2 biến cố xung khắc nên: } P(A) = P(A_1) + P(A_2) = \frac{1}{12} + \frac{25}{108} = \frac{17}{54}.$$

b) Gọi biến cố B: “ Chọn được 2 bi trắng”.

Gọi biến cố B_1 : “ ở hộp 1 chọn được 2 bi trắng, hộp thứ hai chọn được 2 bi đỏ”.

$$\Rightarrow P(B_1) = \frac{C_4^2 \cdot C_3^2}{C_9^2 \cdot C_9^2} = \frac{1}{72}.$$

Gọi biến cố B_2 : “ ở hộp thứ nhất chọn được 2 bi màu đỏ, hộp thứ hai chọn được 2 bi màu trắng”.

$$\Rightarrow P(B_2) = \frac{C_5^2 \cdot C_6^2}{C_9^2 \cdot C_9^2} = \frac{25}{216}.$$

Gọi biến cố B_3 : “ ở hộp thứ nhất chọn được 1 bi trắng và hộp thứ 2 chọn được 1 bi trắng”.

$$\Rightarrow P(B) = P(B_1) + P(B_2) + P(B_3) = \frac{11}{27}.$$

c) Gọi biến cố C: “ Có ít nhất 1 viên bi màu đỏ”.

$$\text{Gọi biến cố D: “ Cả bốn viên bi được chọn đều màu trắng”. } P(D) = \frac{C_4^2 \cdot C_6^2}{C_9^2 \cdot C_9^2} = \frac{5}{72}.$$

$$\text{Dễ dàng thấy D là biến cố đối của C. Nên } P(C) = 1 - P(D) = 1 - \frac{5}{72} = \frac{67}{72}.$$

$$3) \text{ Xác suất chọn hộp : } P = \frac{1}{2}.$$

$$\text{Xác suất chọn được 1 bi đỏ ở hộp 1: } P_1 = \frac{C_5^1}{C_9^1} = \frac{5}{9}.$$

$$\text{Xác suất chọn được 1 bi đỏ ở hộp thứ 2: } P_2 = \frac{C_3^1}{C_9^1} = \frac{3}{9}.$$

$$\text{Xác suất chọn được 1 bi trắng ở hộp thứ 1: } P_3 = \frac{C_4^1}{C_9^1} = \frac{4}{9}.$$

Xác suất chọn được 1 bi trắng ở hộp 2: $P_4 = \frac{C_6^1}{C_9^1} = \frac{6}{9}$.

Gọi X là biến cố "Chọn 1 hộp sau đó lấy ra 1 bi, và được bi đỏ". $P(X) = \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{9} + \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{9} = \frac{4}{9}$.

Gọi Y là biến cố: "Chọn một hộp sau đó lấy ra, 1 bi từ hộp đã chọn và bi được lấy ra có màu trắng".

$$P(Y) = \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{9} + \frac{1}{2} \cdot \frac{6}{9} = \frac{5}{9}.$$

4)

a: Xác suất chọn 2 bi ở hộp thứ nhất và 2 bi được chọn phải khác màu:

$$P_1 = \frac{C_5^1 \cdot C_4^1}{C_9^2} = \frac{5}{9}.$$

Xác suất chọn 2 bi ở hộp thứ 2 và 2 bi được chọn phải khác màu:

$$P_2 = \frac{C_3^1 \cdot C_6^1}{C_9^2} = \frac{1}{2}.$$

Gọi A là biến cố: "Chọn một hộp và từ hộp đó lấy ra được hai viên bi khác màu"

$$P(A) = \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{9} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{19}{36}.$$

b) Xác suất chọn 2 viên bi ở hộp thứ nhất và hai viên bi được chọn đều màu trắng:

$$P_1 = \frac{C_4^2}{C_9^2} = \frac{1}{6}.$$

Xác suất chọn 2 viên bi ở hộp thứ hai và hai viên bi được chọn đều màu trắng:

$$P_2 = \frac{C_6^2}{C_9^2} = \frac{5}{12}.$$

Gọi B là biến cố: "Chọn một hộp và từ hộp đó lấy ra được hai viên bi màu trắng".

$$P(B) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{12} = \frac{7}{24}.$$